

Vraag 16 Wat is zonde?

programma:

- intro
- filmintro kijken
- verwerking
- gebed

Zonde is God verwerpen of negeren in de wereld die Hij schiep, opstaan tegen Hem door te leven zonder op Hem te letten, niet te zijn zoals of te doen zoals Hij vereist in Zijn wet – wat uitloopt op onze dood en het verloren gaan van de hele schepping.

1 Johannes 3: 4

Ieder die zondigt overtreedt Gods wet, want zondigen is Gods wet overtreden

Vraag 17 Wat is afgoderij?

Afgoderij is voor onze hoop en ons geluk, houvast en veiligheid liever vertrouwen in de gemaakte dingen dan in de Schepper.

Romeinen 1: 21 en 25

Er is niets waardoor zij te verontschuldigen zijn, want hoewel ze God kennen, hebben ze hem niet de eer en de dank gebracht die hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd.

Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid.

1. Intro

Iedereen neemt even de tijd om naar het plaatje hiernaast te kijken. Wat komt bij je op?

Vervolgens wisselen we onze reactie op het plaatje kort uit.

2. Filmintro

Filmpjes met ondertiteling:

<http://www.newcitycatechismus.nl/index.php/lijt-overzicht/16?view=vraagantwoordtoevoegen> en

<http://www.newcitycatechismus.nl/index.php/lijt-overzicht/17?view=vraagantwoordtoevoegen>

Bekijk de filmpjes. Na elk filmpje is er kort gelegenheid voor hen die iets willen noemen uit het filmpje dat hen geraakt heeft.

3. Verwerking

a. Bijbelstudie: Wat is zonde?

- Laat iedereen even nadenken over de vraag wat zonde nu precies is. Daarna maakt ieder de volgende zin af: "Zonde is....." en formuleert zo in één zin wat zonde eigenlijk is. Bespreek kort de verschillende typering die naar voren komen.

- Je kunt zonde op heel verschillende manieren typeren:

A. als het overtreden van Gods wet (zie bijv. 1 Johannes 3: 4)

B. als overspel/ ontrouw in de relatie met God (zie bijv. Jeremia 2: 32-33)

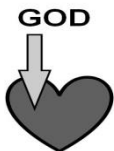
C. als verslavende macht (zie bijv. Johannes 8:34)

D. als vervreemding (zie bijv. Genesis 3: 9)

Verdeel deze typering over 4 groepjes. En bespreek in die groepjes de sterke en zwakke kanten van de typering. Welke elementen van wat zonde is komen goed tot z'n recht, welke minder? Elk groepje presenteert daarna de bevindingen gevolgd door een korte bespreking met de hele groep.

b. Wat vult jouw hart?

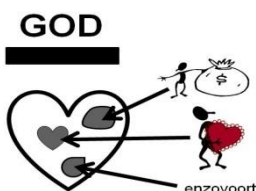
Lees allemaal onderstaande toelichting bij de plaatjes, of laat één persoon aan de hand van een serie tekeningetjes van het hart dit verhaal aan de groep vertellen.

Zo is het bedoeld: God vult ons hart. Hij geeft ons onvoorwaardelijke liefde. Hij geeft ons leven zin en zekerheid. Op basis daarvan kunnen wij anderen lief hebben.

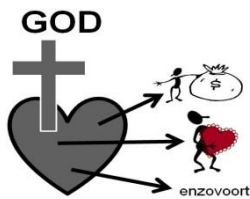
Zo wordt het door de zonde: omdat we de band met God verbroken hebben, moet iets anders ons hart vullen met liefde, zekerheid en zorg. We moeten dat nu los van God zoeken in deze wereld.

De één zal het zoeken in carrière en geld verdienen, de ander in een relatie. Seks, geld, relatie, status en waardering het zijn dingen waarmee we ons leven betekenis kunnen proberen te geven. Maar wat je ook kiest het maakt je nooit volledig en blijvend gelukkig.

Jezus kwam in deze wereld om onze zonden voor zijn rekening te nemen. Wie gelooft mag weten: de band met God is hersteld: Hij heeft mij onvoorwaardelijk lief. Hij geeft mijn leven zin. Hij zal altijd voor mij zorgen

Hoe meer je dat gelooft en laat doordringen in je leven, hoe meer de afgoden hun macht verliezen. Je geldt zie je als gave van God, waarmee je anderen kunt dienen. God heeft jou lief, daardoor krijg je kracht anderen, zelfs je vijanden, lief te hebben.

Bespreek nu de volgende vragen:

- Herken je iets van dat verlangen naar een diepe vervulling van je hartsverlangen, dat niet te vinden is in deze wereld?
- Herken je de verslavende werking van zonde en afgoden, juist omdat we zielsgraag iets van vervulling van ons hart ervaren?
- Helpt je geloof en relatie met God je om concreet te breken met afgoden en om minder zelfgericht te zijn? Kun je voorbeelden geven met betrekking tot geldbesteding, relaties of iets anders?
- Herken je dat op zich goede dingen ook tot afgoden kunnen worden? Geldt dat ook voor je religieuze leven? Wanneer wordt iets goeds tot een afgod?

c. Afgoden inventariseren

Alles in jouw leven wat in feite belangrijker en bepalender wordt dan God is een afgod. We doen de volgende afgoden-test:

Schrijf op een poster de volgende 5 vragen: Wat is je grootste angst? Wat is je grootste droom? Waar geef je makkelijk je geld aan uit? Waar mag God in jouw leven niet aankomen? Waar denk je vaak aan op momenten dat je helemaal niets te doen hebt?

Op basis hiervan denkt iedereen na over de afgoden in zijn of haar leven. Iedereen krijgt vervolgens een paar plakbriefjes, en noteert op elk plakbriefje een afgod.

De briefjes worden opgehaald en op een poster geplakt. Bespreek samen het resultaat.

d. Gesprekspunten

- Lees Romeinen 3: 10-12. Wat doet deze conclusie van Paulus je? Leidt dit soort teksten tot een negatief zelfbeeld?
- Begin 20e eeuw vroeg *The Times* een aantal schrijvers een essay te schrijven over wat er mis is met deze wereld. G.K.Chesterton stuurde toen een essay in dat bestond uit één woord: ik. Wat vind jij van dit essay?
- Vertel eens iets van de invloed van de Bijbelse leer over de zonde op jouw leven.
- Wat zou je willen zeggen tegen iemand die zegt: 'Ik geloof dat de mens in wezen goed is'?
- Wat vind je van deze stelling: Hoe groter je zondebesef, hoe dieper je geloofsbeleving.
- Voor welke afgod ben jij het meest gevoelig? Van welke afgoden heb je helemaal geen last?
- Afgoden stellen uiteindelijk teleur. Kun je daarover iets vertellen vanuit je eigen beleving?
- Kan je inzet in de kerk ook een afgod zijn? Zo ja, hoe dan?
- Een afgod kun je pas afzweren als iets of iemand je meer kan bieden dan die afgod. Kun je iets vertellen over hoe dat in jouw geloof werkt?
- Iemand typeerde zonde als 'je identiteit zoeken los van God'. Is dat een juiste typering? Kun je voorbeelden noemen?
- In 'The Lord of the Rings' van J.R.R.Tolkien zou je de ring van het kwaad als een beeld van de macht van de zonde kunnen zien. Als je het verhaal kent, probeer dit dan uit te leggen.

4. Gebed

(suggesties voor gebedsvormen)

- a. Vorm tweetallen. Vertel aan elkaar wat voor jou de afgod is met de meeste verleidingskracht. Bidt vervolgens voor elkaar om vergeving en kracht om die afgod te weerstaan.
- b. Inventariseer de gebedspunten die er leven, verdeel die over degenen die voor willen gaan in

gebed, en bidt samen.

c. Iedereen krijgt een A4tje en schrijft daarop zoveel mogelijk zonden die hij of zij persoonlijk aan God wil belijden (vertel erbij dat niemand dat papier krijgt te lezen). Vervolgens is er een stiltemoment om die zonden aan God te belijden. Daarna mag iedereen zijn A4tje vernietigen (in de openhaard of vuurkorf/ door de shredder, enz).

Lees daarna Micha 7: 18-19 voor.

Achtergrondmateriaal

(bedoeld voor degene die de avond voorbereidt, en voor wie zich er wat extra in willen verdiepen)

➤ Zie verder: <http://www.newcitycatechismus.nl/index.php/liijst-overzicht/16?view=vraagantwoordtoevoegen> en <http://www.newcitycatechismus.nl/index.php/liijst-overzicht/17?view=vraagantwoordtoevoegen>

➤ Lees ook zondag 34 vraag en antwoord 95 van de Heidelberger Catechismus

➤ Over zonde

Zonde is dus geen kwestie van zo nu en dan een fout maken, maar van structurele ongehoorzaamheid en ontrouw aan God. Zonde is dat je iets anders dan God in het middelpunt van je leven zet, waardoor je zelfgericht wordt en vervreemd van Gods bedoeling met je leven.

Lees bijvoorbeeld is hoe Paulus in Romeinen 3: 10-12 de conclusie formuleert dat iedereen zondig is. Dit lijkt overdreven negatief, maar we moeten hierbij bedenken dat Paulus ons leven vergelijkt met het volmaakte leven zoals God het bedoeld heeft. Juist dan wordt duidelijk hoe erg de zonde is. Paulus benadrukt dat wij allemaal de neiging hebben onszelf in het middelpunt te plaatsen in plaats van God.

En voor de duidelijkheid: zonde gaat dus niet alleen over een levenshouding van 'seks en drugs en rock & roll'. Nee, ook iemand die keurig netjes en vroom leeft, kan zelfgericht bezig zijn en dus zondigen. Bijvoorbeeld als je leven draait om het goede dat jij presteert en als je niet beseft dat het pure goedheid is dat God jouw God wil zijn. Het is opvallend dat tijdens het leven van Jezus op aarde vooral zondaren, de hoeren en de tollenaars, zich tot Hem aangetrokken voelden. Met de vrome religieuze leiders van zijn tijd kwam Jezus juist vaak heftig in botsing. Hij vergeleek de zonde met een ziekte en noemde Zichzelf de geneesheer. Mensen die beseffen dat ze ziek zijn, komen bij Hem voor genezing, maar mensen die zichzelf geestelijk gezond vinden, denken dat ze Hem niet nodig hebben.

➤ Over afgoden

Tim Keller zegt het in zijn boek *In alle redelijkheid*: 'Iedereen leeft ergens voor. Wat datgene ook is, het wordt "heer van je leven" of je het daar nu mee eens bent of niet.' Keller citeert in dat verband de Franse filosofe Simone Weil, die zei: 'Een mens heeft maar één keuze: de keuze tussen God en afgoderij. Als een mens God verwerpt (...) gaat hij bepaalde zaken van deze wereld aanbidden. En hoewel de mens gelooft dat hij die zaken slechts neemt voor wat ze zijn, kent hij ze in werkelijkheid de eigenschappen van God toe.'

God schiep ons om Hem te aanbidden en Hem in het middelpunt van ons leven te zetten. Zolang we dat deden, vulde Hij ons hart en wisten we wat het is om echt en onvoorwaardelijk geliefd te zijn. Dankzij Hem had ons leven zin, waarde en toekomst. Maar toen wij de band met God verbraken, kwam er een leegte in ons hart. Sindsdien doen we verwoede pogingen die leegte te vullen. We zoeken naar iets wat ons leven betekenis en zin geeft, wat ons leven waardevol maakt en ons zekerheid geeft. Dat is de reden waarom ons hart aan de lopende band afgoden produceert. Alles wat jouw leven zin en waarde moet geven buiten God om, noemt de Bijbel een afgod.

Geld is vaak een afgod, al zitten daar niet zelden weer andere afgoden achter. Aan de ene kant geeft geld status en aanzien. Wie het breed heeft, wil het graag breed laten hangen. Belangrijk gevonden worden is ook een afgod. Aan de andere kant geeft geld zekerheid. Ook dat is een afgod. Mensen zitten dan vast aan hun spaargeld en proberen tot ver in de toekomst elk risico af te dekken. Maar er zijn veel meer dingen die een afgod kunnen worden: je werk, je relatie, je goede naam, je (strakke) lichaam, je prestaties op wetenschappelijk gebied of in de sport. Zelfs je prestaties in de kerk en in je geloofsleven. Een afgod hoeft immers op zich niet slecht te zijn, maar het wordt een afgod als het in jouw leven belangrijker wordt dan God.